

Litt skolehistorie fra Baugen krets i Alvdal

Av Melvin Eggen

I den gamle skoleprotokollen finner en bl.a. «Forslag til Regulativ for skoleholdet i Bougens Rode, hvis Tid for Eftertiden bliver 19 Uger eller 114 Dage (se kopi neste side). Dette er fra 1842, Baugen, «Vestate» hadde da omgangsskole før grendafolket hadde eget skolehus. Det fikk de først i 1852. Her er det fortegnelse hvor mange dager pr. år de forskjellige gardar i grenda skulle holde husrom for lærer og elever.

Fordelingen ble fastlagt etter matrikkelskylden på gårdene.

Guløien Lars Knutsen	5 Dage
Do Lars Pedersen	1 Dage
Klopbækmoen Chr. Estensen	1 Dage
Sandeggen Lars Avlesen	9 Dage
Bakken Ole Larssen	6 Dage
Fladen Ole Johnsen og John Olsen	14 Dage
Skaret Hans Mortensen	7 Dage
Lille Skaret Ole Olsen	2 Dage
Klokkerhougen Peder Simensen	3 Dage
Eggen Peder Haagensen	8 Dage
Flaatten Erik Haagensen Enke	5 Dage
Lilletrøen Haldo Olsen	4 Dage
Sveien Knud Pedersen	5 Dage
Blæsterdalen Lars Olsen	4 Dage
Bakmoen Ole Haagensen	4 Dage
Nordre Lien Peder Christophersen	8 Dage
Eggemoen Haldo Pedersen	9 Dage
Bougslien Peder Johansen	7 Dage
Valraaenget Peder Olsen	2½ Dage
Valraamoen Ole Olsen	2½ Dage
Lienget John Olsen	3 Dage
Lille Eggen Ole Petersen	2 Dage
Holen Peder Larsen	1 Dage

Lærer var N. Ellingsen - Præsten Bull i Tønset hadde tilsyn med skolestellet i Baugen.

Skoleprotokollen inneholder også ei liste over bøkene som hørte til: De Bøger Bougens og Øvebergs Skoledistrict tilhørende ere følgende: (se neste side)

1848

Resultatet for Skolebetjent i Baugens Skole for
Året for Skoleåret 1848. Nr. 1. og 2. side.

Christian Lars Mørck	5	Sager
J. G. Lars Pedersen	1	
Skolebetjenten Elii Christensen	1	
Lars Pedersen	2	
Skolebetjent Ole Larsen	6	
Skolebetjent Ole Johansen og Jakob Olsen	14	
Skolebetjent Hans Mathiesen	7	
Lalle Skolebetjent Ole Olsen	2	
Skolebetjenten Peder Jensen	3	
Skolebetjent Peder Haagenæs	8	
Skolebetjent Erik Haagenæs Entb.	5	
Skolebetjent Harald Olsen	4	
Skolebetjent Knud Petersen	5	
Skolebetjent Lars Olsen	4	
Skolebetjent Ole Haagenæs	1/2	
Skolebetjent Lars Peder Christensen	2	
Skolebetjent Harald Pedersen	9	
Skolebetjent Peder Jensen	7	
Skolebetjent Peder Olsen	2 1/2	
Skolebetjent Ole Olsen	2 1/2	
Skolebetjent Jakob Olsen	3	
Skolebetjent Ole Pedersen	2	
Skolebetjent Peder Larsen	1	

De Bøger Kongens og Aalborgs Skoledistrict tilhører
 er følgende:

- 1 Brev af Lütke, om Skolen i Kongens District.
- 1 Brev Testament og 3 Exemplarer af Co. Edm. Palmes, 1771.
- 1 Regnebog af Thast.
- 3 Exemplarer af Nationalforleening af den Norske Bondesam.
- 5 Exemplarer af Trines Brøt. Nering.
- 6 B. af Hr. O. Knudsen Læsebojer, 1771.
- 6 B. mindre af de - - - - -
- 9 Tidsskrifter af de for Skolelærere gaa.
- 12 Exemplarer indholdendes Bøger for Ansigning om
 Skolelærers Vedligeholdelse.
- 1 Lov angaaende Skolelærere paa Landet, samt
- 1 Ordre Stave, og Læse Tabeller, tilligemed
- 1 Instrux for Lærere og 4 yngre Bøker af Co. Edm.
 Ved Skolelærers Begyndelse 1748.

J. J. Stillingen

Atsum gnamuudkayun, gupjauvok og af, ja Alka
 bogkayun ghaabid ankuuipuan pumut. Lil
 Hørdjauvud i Aalborg og Kongens Skoledistrict
 Poul Christensen den 27. Decbr. 1848.

Eget skolehus ble oppført år 1852 av grendefolket og inneholdt klasserom og familieleilighet for læreren. Skolehuset var plassert ovenfor Blæsterdalen, og den fine sletten der tjente som lekeplass for skolebarna.

Gamle bilder kan fortelle mye historie. Et gammelt skolebilde fra Baugen skole er bevart og personene identifisert av under tegnede. Det antas at dette bildet er fra 1891-2. Fotograf har vært Amalie Skavang, datter til presten i bygda. Alvdal var svært heldig som hadde egen fotograf så tidlig. Lærer Berg holdt kveldskurs, og foran den fine inngangsporten til skolen sees «Vestateungdommer» som var hans elever.

Første rekke fra venstre: 1. Lars Baugslie, 2. Katrine Egge-
moen (Bakkmoen), 3. Mille Lilletrøen (Lieng), 4. Kari Moen.

Andre rekke fra venstre: 1. Gudlaug Bakkmoen (Flatmoen), 3.
Lærer Berg, 4. Johanne Stormoen (Klokkerhaug), 5. Kari Blæster-
dal (Valraamoen).

Tredje rekke fra venstre: 1. Embret Holen, 2. Simen Baugslie,
3. Lars Blæsterdal, 4. Johannes Lieng, 5. Ola O. Valraamoen, 6.
Haldo P. Eggemoen, 7. Ola Syverin Bakken.

Baugen skolehus oppført første del 1890-årene. Foto: Melvin Eggen.

Dette skolehuset var også det sentrale møtested ved forskjellige tilstelninger for «grendefolk i Vestate». Skolehuset er revet forlengt og oppført på Engen gard og er i dag hovedbygning der.

Det andre skolehuset i Baugen som står der i dag, ble også oppført av grendefolket ved at de gav tømmer, materialer m.m., likeså gjorde de dugnadsarbeide under oppføringen. Kristoffer Måneggen utførte tømmerarbeidet.

Dette skolehuset ble oppført nord for Lilletrøen gard, og i to etasjer med klasserom og familieleilighet for læreren på lik linje som det første skolehuset.

Vedtaket for oppføring av skolehuset ble vedtatt på møte den 12.10.1892. Min farfar Haagen P. Eggen ga et stykke av sin eiendom til skoletomt i ren gave. Han var medlem av skolestyret, og dermed kretsformann på denne tid.

Fra skoleåret 1953 ble undervisningen ved Baugen skole nedlagt, og de siste årene er det skolehuset benyttet til snekkerverksted, og fikk da gnr. 18, brn. 28 av skyld 1 øre i Alvdal.

Jeg har gått på denne skolen og var eneste elev som begynte i første klasse høsten 1924, gikk der de første tre år og hadde Per

Sandmæl som lærer. Siden ble jeg overflyttet til storskolen på Steigen.

Blant de første lærerne i Baugen kretsskole var Ole Pedersen Baugslie og Ole Sandeggen. I 1862 ble Rasmus Pedersen Lunåsmoen tilsatt og var lærer til 1877. Bror hans Esten Pedersen kom etter, og senere lærer Berg. Per Sandmæl var lærer fra 1897 til 1932. Magnhild Sevilhaug Müller var tilsatt ved Baugen kretsskole fra 1932 til 1946. Anne Lien Mikkelsen fra 1946 til skolens slutt i 1953, men i mellomtiden med vikarer, bl.a. Tor Strypet.

Hjelp oss å redde gamle bilder!

Gamle bilder inneholder mye lokalhistorie, bare bildet med opplysninger blir tatt vare på. Vi avfotograferer bildet, slik at du sjøl kan beholde originalen om du vil. Men vi tar også i mot originalbilder. Gamle negativer er vi dessuten svært interessert i. Med tida vil hver kommune få sitt fotoarkiv på biblioteket, mens alle negativer blir oppbevart på Tynset.

Kontakt det lokale muséet eller kulturstyret, eller direkte til Musea i Nord-Østerdalen, Tynset tlf.: 064/80870.
